

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис **Олег ЛАГОДНЮК**

02.11.2021

03-10-55S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Основи пожежної безпеки		Fundamentals of fire safety
Шифр за ОП	B.5.1	Code in Educational Program
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: bachelor's (first)
Галузь знань Цивільна безпека	26	Fields of knowledge Civil safety
Спеціальність Цивільна безпека	263	Fields of study Civil safety
Освітня програма: Охорона праці		Educational Program: Occupational safety and health

Силабус навчальної дисципліни Основи пожежної безпеки для здобувачів вищої освіти першого ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека». Рівне. НУВГП. 2021. 14 стор.

ОПП на сайті університету: <https://cutt.ly/oWublgb>

Розробник силабусу: Кусковець С.Л., канд. техн. наук, доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Силабус схвалений на засіданні кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Протокол № 1 від «07» вересня 2021 року

В. о. завідувача кафедрою: Кухнюк О.М., канд. техн. наук, доцент.

Керівник (гарант) освітньої програми: Шаталов О.С., канд. с.-г. наук, доцент.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ будівництва та архітектури

Протокол № 2 від «26» жовтня 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІБА: Макаренко Р.М., канд. техн. наук, доцент.

СЗ №-5735 в ЕДО НУВГП

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	охорона праці
Спеціальність	263 Цивільна безпека
Рік навчання, семестр	3 рік, 2 семестр
Кількість кредитів	4
Лекції:	26 год
Практичні заняття:	16 год
Самостійна робота:	78 год
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор

Кусковець Сергій Леонідович, доцент, кандидат технічних наук, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Вікіситет

<https://cutt.ly/FgFvirs>

ORCID

Як комунікувати

s.l.kuskovets@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення на сторінці навчальної дисципліни в системі MOODLE

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі

Загальні положення системи забезпечення пожежної безпеки в цілому, а також систем попередження пожеж та протипожежного захисту і організаційно-технічних заходів про засоби виявлення та сповіщення про пожежу, її гасіння, порядок оснащення об'єктів первинними засобами пожежогасіння, навчання працюючих правилам пожежної безпеки лежать в основі знань фахівців цивільної безпеки.

Мета вивчення дисципліни полягає у комплексному забезпеченні пожежної безпеки підконтрольних об'єктів.

Ціллю навчальної дисципліни є володіння знаннями про основні

причини пожеж та їх наслідки; правильне і ефективно застосовування пожежної техніки та обладнання, первинних засобів гасіння пожеж; проведення навчання та перевірки знань з питань пожежної безпеки; вміння застосовувати нормативно-правові акти з пожежної безпеки для здійснення нагляду та контролю протипожежного стану суб'єктів господарювання; володіння знаннями та навичками щодо способів та засобів виявлення, обмеження розповсюдження та гасіння пожеж, забезпечення захисту людей і матеріальних цінностей і створення умов для успішної ліквідації пожежі; вміння оцінювати пожежну небезпеку суб'єктів господарювання та визначати необхідність їх обладнання системами протипожежного захисту, організації пожежної охорони та пожежно-технічних комісій.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2399>

Компетентності

ЗК-9. Навики здійснення безпечної діяльності.

ПК-5. Здатність організувати нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства у сфері цивільного захисту, техногенної безпеки.

ПК-9. Здатність до розуміння механізму процесів горіння і вибуху, обставин, дій та процесів, що спричиняють виникнення надзвичайної ситуації.

ПКс-26. Здатність здійснення контролю за дотриманням у підрозділах підприємства законодавчих та інших нормативно-правових актів, враховуючи особливості пожежної та техногенної небезпеки об'єкта, виробничих процесів, вимоги чинних нормативних документів в умовах виробництва.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

РН-3. Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій.

РН-6. Пояснювати процеси впливу шкідливих і небезпечних чинників, що виникають у разі небезпечної події; застосовувати теорії захисту населення, території від уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій, необхідні для здійснення професійної діяльності.

PH-19. Знати типи автоматизованих систем раннього виявлення надзвичайних ситуацій та оповіщення, загальні технічні характеристики та вимоги до застосування систем управління, зв'язку та оповіщення у надзвичайних ситуаціях.

PH-25. Організовувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності.

Структура та зміст навчальної дисципліни

	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Лекції	26 год.	10 год.
Практичні заняття	16 год.	6 год.
Самостійна робота	78 год.	104 год.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – PH1

визначати зони захисту різних видів блискавковідводів (2 год.).

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №1 Вибір типу та розрахунок блискавкозахисту будівель і споруд (розв'язування задач)
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база пожежної безпеки

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – PH2

визначати клас вибухо- та пожежонебезпечних зон та тип безпечного електроустаткування для них (4 год.).

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №2 Вибір електрообладнання відповідно до класу зони за пожежною та вибухопожежною небезпекою (робота з нормативною літературою)
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база пожежної безпеки

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – PH3

визначати тип і кількість вогнегасників та інших первинних засобів пожежогасіння для приміщення та об'єкта вцілому (2 год.).

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №3 Визначення необхідної кількості первинних засобів пожежогасіння для приміщення, об'єкта вцілому (розв'язування задач та робота з нормативними документами)
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база пожежної безпеки
За поточну (практичну) складову оцінювання 30 балів	За модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1 20 балів

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – PH4

визначати класи вогнестійкості конструктивних елементів будівель і споруд та їх фактичні ступені вогнестійкості, необхідні ступені вогнестійкості, витрати води на зовнішнє пожежогасіння для будівель різного призначення (2 год.).

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №4 Визначення необхідного ступеню вогнестійкості та витрат води на зовнішнє пожежогасіння для будівель різного призначення (розв'язування задач та робота з нормативними документами) Звіт з самостійної роботи
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий,

	демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база пожежної безпеки
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН5	
визначати необхідний час евакуації людей з будівель з масовим перебуванням людей (2 год.).	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №5 Організація евакуації людей. Розрахунок часу евакуації з будівель з масовим перебуванням людей (робота з нормативними документами)
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база пожежної безпеки
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН6	
складати інструкції про заходи пожежної безпеки для приміщень, об'єктів, видів робіт (2 год.).	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №6 Розробка інструкцій про заходи пожежної безпеки для цеху, дільниці тощо (робота з нормативними документами) Звіт з самостійної роботи
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база пожежної безпеки
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН7	
визначати протипожежні розриви між будівлями та спорудами підприємства (2 год.).	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Практичне заняття №7 Визначення протипожежних розривів між будівлями та спорудами підприємства (робота з нормативними документами)
Методи та технології навчання	Аналіз конкретної ситуації, проблемно-пошуковий, демонстрація готових рішень
Засоби навчання	Нормативна база пожежної безпеки
За поточну (практичну) складову оцінювання 30 балів	За модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 2 20 балів
Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів	60
Усього за модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, бали	40
Усього за дисципліну	100

ЛЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ

Тема 1. Загальні відомості про пожежу, пожежну небезпеку та протипожежний захист.

Результат и навчання: РН-1-РН-7	Кількість годин: 2	Література: 1-6; 8; 12	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2399
Опис теми	Аналіз пожежної безпеки в Україні та Рівненській області. Пожежа, умови та причини виникнення. Наслідки пожеж. Класифікація пожеж. Основні та вторинні чинники пожежі. Їх вплив на людей. Основні терміни та визначення.		

Тема 2. Законодавча та нормативно-правова база з питань пожежної безпеки.

Результат и навчання: РН-1-РН-7	Кількість годин: 2	Література: 6-24	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2399
Опис теми	Основні законодавчі і нормативно-правові акти, система стандартів пожежної безпеки. Реєстр НАПБ, загальнодержавні, міжгалузеві, галузеві нормативні акти та стандарти. Права та обов'язки органів місцевого самоврядування, роботодавців, працівників щодо забезпечення пожежної безпеки. Функції та		

	повноваження Державної служби України з надзвичайних ситуацій. Порядок обліку та розслідування пожеж. Прямі та побічні збитки тощо. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з надання послуг і виконання робіт протипожежного призначення.
--	--

Тема 3. Складові системи забезпечення пожежної безпеки та їх характеристика.

Результат и навчання: РН-1-РН-7	Кількість годин: 2	Література: 6-8; 14-18; 21-24	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2399
Опис теми	Система попередження пожежі. Вихідні дані і шляхи забезпечення пожежної безпеки об'єкта. Способи попередження утворення горючого середовища та утворення в ньому джерел запалювання. Система протипожежного захисту. Способи та засоби обмеження розповсюдження пожежі за межі осередку. Засоби виявлення та гасіння пожеж. Забезпечення захисту людей і матеріальних цінностей та створення умов для успішної ліквідації пожежі. Система організаційно-технічних заходів. Заходи щодо забезпечення пожежної безпеки. Протипожежний режим. Відповідальні за пожежну безпеку та їх функції. Порядок їх призначення.		

Тема 4. Способи попередження утворення горючого середовища.

Результати навчання: РН-4; РН-7	Кількість годин: 2	Література: 2; 8; 14; 15; 17	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2399
Опис теми	Категорування приміщень, будівель та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою. Пожежно-технічна класифікація будівельних матеріалів, конструкцій, будинків і приміщень. Застосування негорючих і важкогорючих матеріалів. Обмеження маси та об'єму горючих речовин і матеріалів. Ізоляція горючого середовища. Підтримання безпечних концентрацій, параметрів горючого середовища. Встановлення пожежонебезпечних виробництв у ізольованих приміщеннях або на відкритих площадках. Застосування обладнання для захисту технологічних комунікацій від пошкоджень та аварій.		

Тема 5. Способи попередження утворення джерел запалювання в горючому середовищі.

Результати навчання: РН-1; РН-2	Кількість годин: 2	Література: 1-6; 13; 15; 22	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2399
Опис теми	Класифікація вибухонебезпечних та пожежонебезпечних зон. Застосування машин, обладнання та устаткування, що не утворює джерел запалювання. Вибір електрообладнання відповідно до зон за пожежною та вибухопожежною небезпекою. Влаштування блискавкозахисту будівель, споруд, обладнання. Розрахунок блискавкозахисту. Підтримання температури нагрівання обладнання нижче температури самозаймання горючого середовища. Електростатична іскробезпека. Застосування інструменту, що не виділяє іскор. Виключення умов хімічного, мікробіологічного самозаймання. Порядок сумісного зберігання речовин і матеріалів.		

Тема 6. Способи та засоби обмеження розповсюдження пожежі.

Результати навчання: РН-4; РН-7	Кількість годин: 2	Література: 16; 17; 19	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2399
Опис теми	Протипожежні перешкоди, їх класифікація. Типи та влаштування протипожежних перешкод, вимоги до їх конструктивних рішень. Нормування максимально-допустимих площ, відсіків, поверхів. Нормування влаштування обвалувань, занавісів, воріт, дверей, розривів, зон. Порядок визначення протипожежних розривів.		

Тема 7. Засоби виявлення пожеж.

Результати навчання: РН-6	Кількість годин: 2	Література: 2; 4; 8; 14; 18	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2399
---------------------------	--------------------	-----------------------------	--

Опис теми	Загальні вимоги до засобів протипожежного захисту. Класифікація систем автоматичної пожежної сигналізації та автоматичних установок пожежогасіння. Порядок проектування, монтажу, утримання та технічного обслуговування. Порядок забезпечення об'єктів та приміщень системами автоматичної пожежної сигналізації та автоматичними установками пожежогасіння.
-----------	---

Тема 8. Засоби гасіння пожеж.

Результати навчання: PH-3; PH-4	Кількість годин: 2	Література: 1; 4; 8-11; 15; 18; 20; 23; 24	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2399
Опис теми	Зовнішній та внутрішній протипожежний водопровід. Витрати на зовнішнє пожежогасіння, порядок їх визначення. Пожежні гідранти, вимоги до них. Витрати на внутрішнє пожежогасіння, порядок їх визначення. Пожежні кран-комплекти, їх обладнання та оснащення. Вимоги пожежної безпеки до утримання протипожежного водопроводу. Порядок проведення перевірок, обстеження технічного стану інженерних мереж на відповідність їх вимогам нормативних актів з пожежної безпеки. Пожежна техніка. Її види, призначення, вимоги до утримання. Спорядження та спеціальне обладнання, якими оснащено оперативно-рятувальні підрозділи. Вогнегасні речовини. Порядок їх зберігання, транспортування, використання і обліку. Первинні засоби пожежогасіння. Класифікація вогнегасників. Основні вимоги до вогнегасників. Порядок визначення типу та необхідної кількості первинних засобів пожежогасіння. Особливості гасіння електроустаткування, що перебуває під напругою. Вимоги безпеки.		

Тема 9. Забезпечення захисту людей і матеріальних цінностей.

Результати навчання: PH-2; PH-5	Кількість годин: 2	Література: 4; 6; 8; 9; 15; 17; 18; 22	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2399
Опис теми	Об'ємно-планувальні, технічні рішення та протипожежні вимоги евакуації людей з будівель різного призначення. Геометричні розміри евакуаційних шляхів та виходів. Розрахунок часу евакуації з будівель з масовим перебуванням людей. Засоби колективного та індивідуального захисту людей від впливу небезпечних чинників пожежі під час евакуації. Вентиляція та протидимний захист будівель. Системи оповіщення та евакуації людей про пожежі. Евакуаційне освітлення. Плани евакуації, вимоги до складання та відпрацювання.		

Тема 10. Створення умов для успішної ліквідації пожежі.

Результати навчання: PH-3; PH-4; PH-6	Кількість годин: 2	Література: 6; 8; 9-11; 15-18; 23; 24	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2399
Опис теми	Вимоги протипожежних норм і правил до розміщення та планування території. Дороги, в'їзди та проїзди, їх нормування. Відстані між будівлями та спорудами. Вимоги до розміщення інженерних мереж. Порядок влаштування та використання сухотрубів, пожежних драбин, ліфтів, огорожень та виходів на покрівлю будинку. Вимоги режимного характеру до утримання території..		

Тема 11. Організація пожежної охорони.

Результати навчання: PH-6	Кількість годин: 2	Література: 6; 15; 24	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2399
Опис теми	Види пожежної охорони та порядок створення і організації її роботи: державна, місцева, добровільна, відомча. Перелік суб'єктів господарювання, в яких створюється відомча пожежна охорона. Порядок комплектування, фінансово-матеріального забезпечення пожежної охорони. Спеціальні звання осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту. Права та обов'язки особового складу, його соціальний та правовий захист, медичне та санаторно-курортне забезпечення.		

Тема 12. Організація навчань з питань пожежної безпеки.

Результати	Кількість	Література: 24	Лінк на MOODLE:
------------	-----------	----------------	-----------------

навчання: РН-6	годин: 2		https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2399
Опис теми	Організація навчання населення заходам та правилам пожежної безпеки та поведінки разі виникнення пожеж та аварій. Протипожежні інструктажі, їх види, порядок та періодичність проведення. Реєстрація інструктажів. Пожежно-технічний мінімум. Інструкції про заходи пожежної безпеки, їх види, зміст. Дії у випадку виникнення пожежі. Знаки пожежної безпеки.		

Тема 13. Нагляд і контроль за додержанням норм і правил пожежної безпеки.

Результати навчання: РН-1-РН-7	Кількість годин: 2	Література: 24	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2399
Опис теми	Державний та територіальний нагляд з пожежної безпеки. Посадові особи державного та територіального нагляду у сфері цивільного захисту, пожежної, техногенної безпеки. Декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки. Порядок зупинення роботи підприємств, об'єктів, окремих виробництв, цехів, ділянок, експлуатації машин, механізмів, устаткування. Відповідальність за забезпечення пожежної безпеки. Порядок притягнення порушників пожежної безпеки до відповідальності. Санкції за порушення вимог законодавства з питань техногенної та пожежної безпеки. Порядок створення та організації роботи служби пожежної безпеки, їх основні завдання та функції. Порядок створення та організації роботи пожежно-технічних комісій, їх основні завдання та функції. Права членів пожежно-технічних комісій. Акти пожежно-технічних комісій.		

Особливість практичної підготовки: практичні заняття проводяться у спеціалізованій аудиторії, а також на базі структурних підрозділів ГУ ДСНС України у Рівненській області та на суб'єктах господарювання м. Рівного.

Засоби навчання: мультимедійний проектор; стенди із засобами виявлення та оповіщення про пожежу; засоби пожежогасіння; нормативна література.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Вивчення навчальної дисципліни та її складових спрямоване на формування наступних соціальних навичок (soft skills):

- взаємодія з людьми та вміння працювати в команді;
- навички самоорганізації;
- навички комунікації;
- вміння працювати з інформацією;
- оцінювати ризики та приймати рішення;
- уміння управляти людьми та управлінські якості;
- формування власної думки та прийняття рішень.

Форми та методи навчання

Форми проведення занять: лекції; практичні заняття; ознайомчі екскурсії, самостійна робота.

Використовуються наступні технології навчання: аналіз конкретних ситуацій (ситуація-оцінка, ситуація-ілюстрація); проблемна лекція;

лекція візуалізація; навчання на основі досвіду.

Аудиторні заняття проводяться з використанням таких методів як: словесний метод: акроматичний (викладацький) – лекція; евристичний (запитальний) – бесіда; діалогічний метод; практичні методи: практичні заняття; наочні методи; робота з навчально-методичною літературою, науково-виробничими журналами, нормативно-правовими актами; відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями, демонстрація готових рішень, макетів, стендів.

Порядок та критерії оцінювання

Обов'язковими видами завдань є: практичні заняття, самостійна робота, поточні контрольні модулі (№№1, 2) за змістом лекційного курсу.

Шкала оцінювання досягнень студента наведена на навчальній платформі Moodle. URL: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2399>

Критерії оцінювання практичних завдань (% від кількості балів, якими оцінюється кожне практичне завдання):

- 0% – завдання не виконано;
- 40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;
- 60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;
- 80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);
- 100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Умови отримання додаткових балів:

- участь у кафедральних наукових конференціях (доповідь за тематикою навчальної дисципліни) – 5 балів;
- участь у Всеукраїнській науковій конференції (тези за тематикою навчальної дисципліни) – 10 балів;
- участь у конкурсі студентських наукових робіт (наукова робота за тематикою навчальної дисципліни) – 15 балів;
- індивідуальна (науково-дослідницька) робота з тематики навчальної дисципліни (звіт про роботу) – 10 балів.

Модульний та поточний контроль проводиться відповідно до «Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти» URL: <https://cutt.ly/Ob9GAET>.

Звернення та вирішення конфліктних ситуацій здійснюється на підставі «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у Національному університеті водного господарства та природокористування», «Порядок звернень здобувачів вищої освіти та інших осіб, які навчаються в Національному університеті водного господарства та

природокористування» URL: <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenty>.

Поєднання навчання та досліджень

Здобувач вищої освіти може приймати участь у роботі наукових гуртків кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності, студентських наукових конференціях, конкурсі студентських наукових робіт за тематикою освітньої компоненти.

Інформаційні ресурси

Основна:

1. Кусковець С. Л., Шаталов О. С., Турченко В. О. Основи теорії горіння та вибуху : Навчальний посібник. Рівне : НУВГП, 2012. 374 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/eprint/2156/> (дата звернення: 19.06.2021).
2. Кусковець С. Л., Кухнюк О. М., Крук С. І., Шаталов О. С. Основи пожежної безпеки виробництв. Частина 1. Теоретичні основи забезпечення пожежної безпеки технологічних процесів виробництв: навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2016. 249 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4467/1/V32.pdf> (дата звернення: 19.06.2021).
3. Кусковець С. Л., Кухнюк О. М., Крук С. І., Шаталов О. С. Основи пожежної безпеки виробництв. Частина 2. Забезпечення пожежної безпеки типових технологічних процесів: навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2016. 175 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4468/1/V33.pdf> (дата звернення: 19.06.2021).
4. Кусковець С. Л., Шаталов О. С., Кусковець А. С. Пожежна безпека виробництва. Лабораторний практикум : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2013. 96 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/2322/1/728230%20zah.pdf> (дата звернення: 19.06.2021).
5. О. М. Кухнюк, С. Л. Кусковець, М. В. Сурговський, Н. М. Прокопчук Практикум з охорони праці. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2011. / URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/2778> (дата звернення: 19.06.2021).

Допоміжна:

6. ДСТУ 8828:2019 Пожежна безпека. Загальні положення. URL: <https://cutt.ly/7nzvrfo> (дата звернення: 19.06.2021).
7. ДСТУ 8829:2019 Пожежовибухонебезпечність речовин і матеріалів. Номенклатура показників і методи їхнього визначення. Класифікація. URL: <https://cutt.ly/jnzc6PM> (дата звернення: 19.06.2021).
8. ДСТУ 2272:2006 Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять. URL: <https://cutt.ly/wnzc9ZE> (дата звернення: 19.06.2021).
9. ДСТУ 2273:2006 Протипожежна техніка. Терміни та визначення

- основних понять. URL: <https://cutt.ly/TnzcMqQ> (дата звернення: 19.06.2021).
10. ДСТУ 4297:2004 Пожежна техніка. Технічне обслуговування вогнегасників. Загальні технічні вимоги. URL: <https://cutt.ly/5nzcJzP> (дата звернення: 19.06.2021).
11. ДСТУ 3734-98 Пожежна техніка. Вогнегасники пересувні. Загальні технічні вимоги. URL: <https://cutt.ly/RnzcAjV>. (дата звернення: 19.06.2021).
12. ДСТУ EN 2:2014 Класифікація пожеж. URL: <https://cutt.ly/xnzcQIB> (дата звернення: 19.06.2021).
13. ДСТУ Б В.2.5-38:2008 Інженерне обладнання будинків і споруд. Улаштування блискавкозахисту будівель і споруд. URL: <https://cutt.ly/2Wvh0OU> (дата звернення: 19.06.2021).
14. ДСТУ Б В.1.1-36:2016 Визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою. URL: http://dbn.co.ua/load/normativy/dstu/dstu_b_v_1_1_36/5-1-0-1759 (дата звернення: 19.06.2021).
15. НАПБ А.01.001-2014 Правила пожежної безпеки в Україні. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15> (дата звернення: 19.06.2021).
16. ДБН Б.2.2-12:2019 Планування і забудова територій. URL: <https://cutt.ly/iWuWuLJ> (дата звернення: 19.06.2021).
17. ДБН В 1.1-7-2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва. URL: <https://cutt.ly/9WuWa0u> (дата звернення: 19.06.2021).
18. ДБН В.2.5-56-2014 Інженерне обладнання будинків і споруд. Системи протипожежного захисту. URL: <https://cutt.ly/BWuWfDj> (дата звернення: 19.06.2021).
19. СНиП 2.09.02-85* Производственные здания. URL: http://www.cgntb.dp.ua/menu_479.html (дата звернення: 19.06.2021).
20. ДБН В.2.5-74:2013 Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування. URL: <https://cutt.ly/UWuWv73> (дата звернення: 19.06.2021).
21. Наказ МВС України №25 від 15.01.2018 Правила експлуатації та типові норми належності вогнегасників. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE31677.html (дата звернення: 19.06.2021).
22. НПАОП 40.1-1.32-01 Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок. URL: <https://cutt.ly/oWvhBgY> (дата звернення: 19.06.2021).
23. Кусковець С. Л. Протипожежне водопостачання підвищеного тиску в сільських населених пунктах : монографія. Рівне : НУВГП, 2020. 162 с. URL: <https://cutt.ly/ZWuWYib> (дата звернення: 19.06.2021).
24. Кодекс цивільного захисту України із змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17> (дата звернення:

19.06.2021).

25. Цифровий репозиторій ХНУГХ ім. А.Н. Бекетова. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/>.

26. Цифровий репозиторій Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. URL: <https://cutt.ly/fgMYJ0S>.

27. Наукова бібліотека НУВГП. URL: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka> (інформаційні ресурси у цифровому репозиторії).

28. Журнал «Охорона праці і пожежна безпека». URL: <http://oppb.com.ua>.

Дедлайни та перескладання

Оголошення стосовно дедлайнів здачі частин навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2399> за календарем та відповідно до «Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП» URL: <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenty>.

Неформальна та інформальна освіта

До здобувачів доводяться правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми відповідно до «Положення про неформальну та інформальну освіту у НУВГП» URL: <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання окремих тем навчальної дисципліни запрошуються представники структурних підрозділів ГУ ДСНС в Рівненській області.

Правила академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти регламентовано «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП» URL: <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenty>, та «Кодексом честі студентів» URL: <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenty>. Списування під час проведення модульного чи підсумкового контролів позбавляє подальшого права здавати матеріал і виникає академічна заборгованість. За списування під час виконання окремих завдань знижується оцінка відповідно до ступеня порушення академічної доброчесності. Матеріали щодо пропагування принципів доброчесності розміщені за посиланням: URL: <https://naqa.gov.ua/академічна-доброчесність>. Для ознайомлення і

застосовування в своїй діяльності принципів академічної доброчесності рекомендується онлайн-курс «Академічна доброчесність» URL: <https://cutt.ly/AgtO6ac>.

Вимоги до відвідування

Інформація про вимоги до відвідування і ліквідації академічної заборгованості здобувачів вищої освіти наведена у «Положенні про індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання Національного університету водного господарства та природокористування» URL: <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti>, «Інструкції для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі» URL: <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenti>, а також у «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП» <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>.

Оновлення

Підставою для оновлення силабусу навчальної дисципліни є:

- результати обов'язкового опитування/анкетування здобувачів про позитивне або негативне враження від вивчення дисципліни;
- ініціатива здобувачів вищої освіти шляхом звернення до керівника (гаранта) освітньої програми;
- ініціатива роботодавців та представників бізнесу;
- ініціатива і пропозиції керівника (гаранта) освітньої програми та/або викладачів навчальної дисципліни;
- результати оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації силабусу;
- зміна нормативно-правового регулювання у відповідній галузі та інше.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

Здобувачі вищої освіти можуть отримати окремі результати навчання у вітчизняних та іноземних ЗВО (через проходження окремих навчальних дисциплін або сертифікованих програм у статусі зарахованого слухача), і такі результати навчання також можуть бути предметом визнання. Інформація про академічну мобільність наведена у «Положенні про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУВГП» URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/> та «Порядку перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в НУВГП» URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>.

Лектор,
доцент кафедри ОПтаБЖД
канд. техн. наук, доцент

Кусковець С.Л.